

19.2.2019

ADVIES

van de Commissie industrie, onderzoek en energie

aan de Commissie vervoer en toerisme

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende het einde van de omschakeling tussen winter- en zomertijd en tot intrekking van Richtlijn 2000/84/EG
(COM(2018)0639 – C8-0408/2018 – 2018/0332(COD))

Rapporteur voor advies: Sven Schulze

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

Doel van de zomertijd is optimaal gebruik te maken van het natuurlijke daglicht. Door de klok een uur vooruit te zetten wanneer de dagen beginnen te lengen in het voorjaar, wordt de zonsondergang met een uur uitgesteld, totdat de klok in het najaar weer teruggezet wordt. Deze praktijk wordt in meer dan zestig landen ter wereld toegepast. In de EU hebben de lidstaten een lange traditie van zomertijd, en vele hebben hun eigen zomertijd-regelingen ontwikkeld. De EU-harmoniseringsinspanningen begonnen in de jaren zeventig om het effectieve beheer van de interne markt te faciliteren.

Tegenwoordig regelt Richtlijn 2000/84/EG, waarvan de afschaffing wordt bepleit, de uniforme EU-wijde toepassing van de zomertijd. De meeste Europese derde landen hebben hun zomertijd-regelingen afgestemd op die van de EU.

Er is veel academisch onderzoek gedaan naar de voor- en nadelen van de zomertijd. Het lijkt erop dat de zomertijd gunstig is voor de interne markt (met name de vervoerssector) en vrijetijdsactiviteiten, en het leidt tot ook tot marginale besparingen op het energieverbruik. De gevolgen voor andere economische sectoren blijven echter onduidelijk.

Toegegeven moet worden dat het beschikbare wetenschappelijke bewijs en de wetenschappelijke kennis over mogelijk positieve of negatieve implicaties van de zomertijd nog steeds erg beperkt zijn en nogal gefragmenteerd.

Gezondheidsonderzoek brengt de zomertijd echter in verband met verstoring van het menselijke bioritme ('dag-en-nachtritme'). Resultaten van wetenschappelijk onderzoek wijzen erop dat het effect op het menselijk bioritme mogelijk groter is dan tot dusver werd aangenomen. Wetenschappelijk bewijs is slechts in zeer beperkte mate beschikbaar.

Het systeem waarbij de klok tweemaal per jaar moet worden verzet, botst op steeds meer weerstand bij burgers en bij het Europees Parlement. Geen enkele EU-regering heeft echter aangedrongen op wijziging van de huidige zomertijd-bepalingen. Derde landen, zoals Rusland en meer recentelijk Turkije hebben de zomertijd afgeschaft met overgangsperioden van vijf jaar of langer.

In zijn resolutie van 8 februari 2018¹ heeft het Europees Parlement de Commissie verzocht een evaluatie uit te voeren van de bij Richtlijn 2000/84/EG geregelde zomertijd en, indien nodig, een voorstel tot herziening van die richtlijn in te dienen.

De Europese Commissie heeft geen effectbeoordeling verricht maar een openbare raadpleging georganiseerd. Van de 4,6 miljoen respondenten, het grootste aantal ooit bij een raadpleging van de Commissie, wil 84 % de omschakeling tussen zomer- en wintertijd schrappen, terwijl 16 % wil dat die regeling gehandhaafd wordt.

---

¹ Resolutie van het Europees Parlement van 8 februari 2018 over het verzetten van de klok (2017/2968(RSP)) P8_TA(2018)0043.

Tegen deze achtergrond wordt in dit advies beoogd het idee te ondersteunen dat regelingen waarbij de klok tweemaal per jaar moet worden verzet onder bepaalde voorwaarden moeten worden afgeschaft.

De belangrijkste uitdaging bij het afschaffen van het tweemaal per jaar verzetten van de klok is te vermijden dat de interne markt ernstig wordt verstoord door verschillende benaderingen van de lidstaten op dit gebied en het ontbreken van de bevoegdheid om standaardtijden op Europees niveau te coördineren.

De rapporteur is zich bewust van het feit dat de EU een einde kan maken aan het systeem waarbij de klok tweemaal per jaar moet worden verzet maar niet de bevoegdheid heeft om in de gehele EU een standaardtijd op te leggen.

Afgezien van de overwegingen over de gevolgen is het niet zo dat intrekking van de zomertijd-richtlijn automatisch zou leiden tot afschaffing van de zomertijd in de EU. Het zou enkel leiden tot een beëindiging van de EU-brede harmonisering en de kwestie van de zomertijd weer tot de bevoegdheid van de lidstaten maken. Het zou de lidstaten vrij staan te beslissen over hun afzonderlijke tijdsregelingen: zij zouden kunnen kiezen voor behoud van de zomertijd (volgens het huidige of een gewijzigd zomertijd-schema) of de zomertijd kunnen afschaffen. Afschaffing van de zomertijd zou in de eerste plaats resulteren in handhaving van de standaardtijd ('wintertijd'), die per definitie leidt tot donkerder avonden in het voorjaar en de zomer.

Om de zomertijd te handhaven zouden de lidstaten technisch gesproken de tijdzones moeten wijzigen. Ongecoördineerde nationale tijdsregelingen zouden echter negatieve repercussies hebben voor de interne markt.

Hoe het ook zij, vermeden moet worden dat er een lappendeken van tijdzones ontstaat van lidstaten die ofwel de zomertijd ofwel de wintertijd willen handhaven, omdat dit de interne markt onoverzichtelijk zou maken.

Het zou de grensoverschrijdende handel, het grensoverschrijdende vervoer, de grensoverschrijdende communicatie en het grensoverschrijdend reizen binnen de interne markt en met derde landen bemoeilijken en enorme gevolgen hebben voor het slotsysteem van de luchtvaartindustrie dat gebruikt wordt om vluchten op de drukste luchthavens van de wereld te coördineren. De tijdsverandering zou gebruikt kunnen worden door concurrerende luchtvaartmaatschappijen van derde landen om Europese luchtvaartmaatschappijen uit de markt te duwen om een groter marktaandeel te veroveren buiten de EU.

Met betrekking tot de wettelijke haalbaarheid stelt de rapporteur derhalve voor de inwerkingtreding te koppelen aan een voorafgaande overeenkomst tussen alle EU-lidstaten over een coördinerend mechanisme voor een nieuwe standaardtijd. Het verdient de voorkeur om de drie bestaande tijdszones in tact te laten. De rapporteur beschouwt de medebeslissingsprocedure het geschiktste instrument voor deze wetgeving om een dergelijke overeenkomst tussen de lidstaten te sluiten. De lidstaat die het voorzitterschap van de Raad bekleedt, coördineert dit proces.

AMENDEMENTEN

De Commissie industrie, onderzoek en energie verzoekt de bevoegde Commissie vervoer en toerisme onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een richtlijn Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2) In zijn resolutie van 8 februari 2018 heeft het Europees Parlement de Commissie verzocht een evaluatie uit te voeren van de bij Richtlijn 2000/84/EG ingevoerde zomertijd en, indien nodig, een voorstel tot herziening van die richtlijn in te dienen. In die resolutie werd ook **bevestigd dat het essentieel is om** een geharmoniseerde aanpak van de tijdsregelingen in de hele Unie **te handhaven**.

Amendement

(2) In zijn resolutie van 8 februari 2018, **in het licht van verschillende verzoekschriften van burgers, parlementaire vragen en een openbare hoorzitting over de kwestie**, heeft het Europees Parlement de Commissie verzocht een **zorgvuldige** evaluatie uit te voeren van de bij Richtlijn 2000/84/EG ingevoerde zomertijd en, indien nodig, een voorstel tot herziening van die richtlijn in te dienen. In die resolutie werd ook **het belang benadrukt van het handhaven van** een geharmoniseerde aanpak van de tijdsregelingen in de hele Unie **en van een uniforme EU-tijdsregeling**.

Amendement 2

Voorstel voor een richtlijn Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3) De Commissie heeft de beschikbare informatie onderzocht en daaruit blijkt dat geharmoniseerde EU-regels belangrijk zijn om de goede werking van de interne markt te waarborgen en ter voorkoming van, onder meer, verstoringen in de planning van vervoersactiviteiten en de werking van IT- en communicatiesystemen, extra kosten voor grensoverschrijdende handel, of een daling van de productiviteit voor goederen en diensten. **Op basis van die gegevens kan geen eenduidig antwoord worden gegeven op de vraag of de voordelen van de zomertijd opwegen tegen de nadelen van de** halfjaarlijkse omschakeling tussen

Amendement

(3) De Commissie heeft de beschikbare informatie onderzocht en daaruit blijkt dat geharmoniseerde EU-regels belangrijk zijn om de goede werking van de interne markt te waarborgen, **te zorgen voor voorspelbaarheid en zekerheid op de lange termijn** en ter voorkoming van, onder meer, verstoringen in de planning van vervoersactiviteiten, **de energiesector** en de werking van IT- en communicatiesystemen, extra kosten voor grensoverschrijdende handel, of een daling van de productiviteit voor goederen en diensten. **De overgang naar een nieuw urensysteem moet worden vergemakkelijkt**

winter- en zomertijd.

middels ICT-tests ten behoeve van een doeltreffende uitvoering, zonder extra kosten voor bedrijven en burgers. Bovendien hebben, hoewel het wetenschappelijk bewijs nog niet geheel overtuigend is, recente wetenschappelijke studies gewezen op de mogelijke negatieve gevolgen voor de menselijke gezondheid van een halfjaarlijkse omschakeling tussen winter- en zomertijd. In recente studies over de menselijke gezondheid is er ook op gewezen dat de halfjaarlijkse omschakeling tussen winter- en zomertijd meerdere negatieve gevolgen heeft en dat de aanpassing eraan niet zo gemakkelijk is als gedacht.

Amendement 3

Voorstel voor een richtlijn Overweging 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 bis) Het publieke debat over de zomertijd is niet nieuw en sinds de invoering van de zomertijd is aan de hand van verschillende initiatieven getracht deze praktijk stop te zetten. Sommige lidstaten hielden nationale raadplegingen en de meeste bedrijven en belanghebbenden hebben een stopzetting van deze praktijk gesteund. De door de Europese Commissie georganiseerde raadpleging heeft tot dezelfde conclusie geleid.

Motivering

De invoering van de omschakeling tussen winter- en zomertijd stuitte in het begin op verzet, maar in het huidige voorstel worden een aantal studies en raadplegingen gevolgd die argumenten onder de aandacht brengen in het ideologische debat. Daarom is het passend om de eerdere debatten en het proces dat in het huidige voorstel uitmondde, te vermelden.

Amendement 4
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) Over de zomertijd woedt een levendig publiek debat **en** sommige lidstaten hebben te kennen gegeven dat zij er voorstander van zijn de huidige regeling op te heffen. In het licht van deze ontwikkelingen is het noodzakelijk de goede werking van de interne markt te blijven garanderen en te voorkomen dat verschillen tussen de lidstaten tot ernstige verstoringen zouden leiden. Daarom **moet de zomertijd op een gecoördineerde manier worden opgeheven.**

Amendement

(4) Over de zomertijd woedt een levendig publiek debat, **zoals blijkt uit de 4,6 miljoen antwoorden van burgers in de door de Commissie gehouden openbare raadpleging waarbij een meerderheid tegen het huidige systeem met de omschakeling tussen zomer- en wintertijd is. Dat is nog niet vergezeld gegaan van een wetenschappelijk onderbouwde effectbeoordeling die zich niet beperkt tot de analyse van het bestaande materiaal over dit onderwerp.** Sommige lidstaten hebben **ook** te kennen gegeven dat zij er voorstander van zijn de huidige regeling op te heffen. In het licht van deze ontwikkelingen is het noodzakelijk de goede werking van de interne markt **en de grensoverschrijdende activiteiten van de burgers** te blijven garanderen en te voorkomen dat verschillen tussen de lidstaten tot ernstige verstoringen zouden leiden. Daarom **is het van essentieel belang dat in het kader van de medebeslissingsprocedure voor deze richtlijn pas een einde aan de zomertijdsregeling wordt gemaakt nadat de lidstaten een coördinatiemechanisme overeengekomen zijn. Het fungerend voorzitterschap van de Raad vervult bij de vaststelling van dit coördinatiemechanisme een essentiële rol. Bij de bepaling van de standaardtijd door iedere lidstaat moet dit mechanisme rekening houden met de bestaande drie tijdzones in de EU. Indien een lidstaat zijn standaardtijd wijzigt stelt hij, onverminderd zijn recht om een besluit te nemen over zijn standaardtijd, alles in het werk om ervoor te zorgen dat het tijdsverschil tussen die lidstaat en zijn buurlanden niet meer bedraagt dan een uur. De Europese Commissie kan een effectbeoordeling verrichten van het effect**

van de voorgenomen wijziging van de standaardtijd, alsmede van het effect op de naburige lidstaten en de interne markt.

Amendement 5

Voorstel voor een richtlijn Overweging 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis) Ter voorkoming van negatieve gevolgen voor de werking van de interne markt en problemen voor grensoverschrijdende activiteiten voor de EU-burgers is het van essentieel belang een voortzetting van een geografische logica in de verdeling van de tijdzones in de Unie te waarborgen. Daarom moet de opheffing van de zomertijd worden voorafgegaan door een door de lidstaten vastgesteld coördinatieproces. Het proces zal – met eerbiediging van een soeverein recht van elke lidstaat om te besluiten over zijn standaardtijd en rekening houdend met de verschillende behoeften van de bevolking in de lidstaten, die zich momenteel over drie tijdzones uitstrekken – de lidstaten, en met name de buurlanden, helpen om op met wederzijds goedvinden te komen tot een gemeenschappelijk standpunt over de standaardtijd die elke lidstaat zal kiezen om in de toekomst te hanteren.

Amendement 6

Voorstel voor een richtlijn Overweging 4 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 ter) Recente wetenschappelijke gegevens wijzen op een verband tussen het tweemaal per jaar verzetten van de klok en gezondheidsproblemen, zoals hart- en vaatziekten, die zijn gerelateerd

Amendement 7
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) Deze richtlijn mag geen afbreuk doen aan het recht van elke lidstaat om te bepalen welke standaardtijd of -tijden van toepassing is of zijn op de gebieden die onder zijn jurisdictie vallen en tot de territoriale werkingssfeer van de Verdragen behoren, en te beslissen over verdere wijzigingen daarvan. Om te vermijden dat de werking van de interne markt zou worden verstoord omdat slechts enkele lidstaten de zomertijd toepassen, mogen de lidstaten seizoensveranderingen niet invoeren als reden om de standaardtijd in een bepaald gebied dat onder hun jurisdictie valt te wijzigen of een dergelijke wijziging niet voorstellen als een verandering van tijdzone. Om verstoringen in onder meer vervoer, communicatie en andere betrokken sectoren, zo veel mogelijk te beperken, dienen zij de Commissie tijdig in kennis te stellen van hun voornemen om hun standaardtijd te wijzigen en vervolgens de aangemelde wijzigingen toe te passen. De Commissie moet alle andere lidstaten op basis van die kennisgeving informeren, zodat zij de nodige maatregelen kunnen nemen. Zij moet die informatie ook publiceren ten behoeve van het grote publiek en de belanghebbenden.

Amendement

(5) Deze richtlijn mag geen afbreuk doen aan het recht van elke lidstaat om te bepalen welke standaardtijd of -tijden van toepassing is of zijn op de gebieden die onder zijn jurisdictie vallen en tot de territoriale werkingssfeer van de Verdragen behoren, en te beslissen over verdere wijzigingen daarvan. Om te vermijden dat de werking van de interne markt zou worden verstoord omdat slechts enkele lidstaten de zomertijd toepassen **en om een gecoördineerde benadering te waarborgen**, mogen de lidstaten **in Europa voorkomende** seizoensveranderingen niet invoeren als reden om de standaardtijd in een bepaald gebied dat onder hun jurisdictie valt te wijzigen of een dergelijke wijziging niet voorstellen als een verandering van tijdzone. Om verstoringen in onder meer **de interne markt, de EU-energienetwerken, vervoer, en met name in het luchtvervoer en het ingestelde slotsysteem voor start- en landingstijden**, communicatie en andere betrokken sectoren, zo veel mogelijk te beperken, dienen zij de Commissie **en alle lidstaten** tijdig in kennis te stellen van hun voornemen om hun standaardtijd te wijzigen en vervolgens de aangemelde wijzigingen toe te passen. De Commissie moet alle andere lidstaten op basis van die kennisgeving informeren, zodat zij de nodige maatregelen kunnen nemen **om het grensoverschrijdende effect tegen te gaan dat wordt veroorzaakt door tijdzoneverschillen tussen buurlanden**. Zij moet die informatie ook publiceren ten behoeve van het grote publiek en de

belanghebbenden.

Amendement 8
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

5 bis) De lidstaten moeten hun besluit nemen zonder de concurrentiepositie van de Europese vervoersondernemingen die bijzonder gevoelig zijn voor tijdsveranderingen, zoals Europese luchtvaartmaatschappijen en luchthavens, ten opzichte van ondernemingen uit derde landen, in gevaar te brengen.

Amendement 9
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

6 bis) Het besluit over welke standaardtijd in elke lidstaat moet worden toegepast, moet worden voorafgegaan door raadplegingen en studies waarbij rekening wordt gehouden met de voorkeuren van burgers, geografische variaties, regionale verschillen, standaardarbeidsregelingen en andere factoren die relevant zijn voor de specifieke lidstaat. Daarom moeten de lidstaten over voldoende tijd beschikken om het effect van het voorstel te analyseren en te kiezen voor de oplossing die het beste past bij hun bevolking, terwijl rekening wordt gehouden met de goede werking van de interne markt.

Amendement 10
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 7

(7) Deze richtlijn moet van toepassing zijn vanaf 1 april **2019**, zodat op **31** maart **2019** om 01.00 uur UTC overeenkomstig Richtlijn 2000/84/EG in alle lidstaten voor het laatst de zomertijd ingaat. Lidstaten die voornemens zijn na die zomertijdperiode over te schakelen op een standaardtijd die overeenstemt met de tijd die overeenkomstig Richtlijn 2000/84/EG in het winterseizoen wordt toegepast, dienen hun standaardtijd op **27** oktober **2019** om 01.00 uur UTC aan te passen, zodat vergelijkbare en blijvende wijzigingen in de verschillende lidstaten gelijktijdig plaatsvinden. **Het is wenselijk dat** de lidstaten hun beslissingen over de standaardtijd die elke lidstaat vanaf **2019** zal toepassen, coördineren.

(7) Deze richtlijn moet van toepassing zijn vanaf 1 april **2020**, zodat op **29** maart **2020** om 01.00 uur UTC overeenkomstig Richtlijn 2000/84/EG in alle lidstaten voor het laatst de zomertijd ingaat. Lidstaten die voornemens zijn na die zomertijdperiode over te schakelen op een standaardtijd die overeenstemt met de tijd die overeenkomstig Richtlijn 2000/84/EG in het winterseizoen wordt toegepast, dienen hun standaardtijd op **25** oktober **2020** om 01.00 uur UTC aan te passen, zodat vergelijkbare en blijvende wijzigingen in de verschillende lidstaten gelijktijdig plaatsvinden. **Om deze regeling om te zetten moeten** de lidstaten hun beslissingen over de standaardtijd die elke lidstaat vanaf **2020** zal toepassen, coördineren **en onderling afstemmen, waarbij zij worden aangemoedigd de tijdzone die momenteel voor hen geldt te handhaven. Er kan een netwerk van nationale contactpunten over tijdsregelingen worden opgezet. Het is van belang mogelijke complicaties te vermijden die zich kunnen voordoen tijdens de tenuitvoerlegging van deze richtlijn door de lidstaten. Daarom moeten zij voldoende tijd krijgen en moet ervoor gezorgd worden dat er een geharmoniseerde en goed gecoördineerde aanpak komt.**

Amendement 11
Voorstel voor een richtlijn
Overweging 8

(8) Er moet worden toegezien op de tenuitvoerlegging van deze richtlijn. De resultaten van dat toezicht moeten door de Commissie worden gepresenteerd in een verslag aan het Europees Parlement en de Raad. Dat verslag moet worden opgesteld op basis van informatie die door de

(8) Er moet worden toegezien op de tenuitvoerlegging van deze richtlijn. **Het voordien door de lidstaten in deze medebeslissingsprocedure overeengekomen coördinatiemechanisme moet worden toegepast.** De resultaten van dat toezicht moeten door de Commissie

lidstaten aan de Commissie wordt meegedeeld binnen een termijn die haar in staat stelt tijdig verslag uit te brengen.

worden gepresenteerd in een verslag aan het Europees Parlement en de Raad. Dat verslag moet worden opgesteld op basis van informatie die door de lidstaten aan de Commissie wordt meegedeeld binnen een termijn die haar in staat stelt tijdig verslag uit te brengen.

Amendement 12
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Niettegenstaande lid 1 kunnen de lidstaten ervoor opteren in **2019** een laatste maal over te schakelen op de wintertijd, namelijk op **27 oktober 2019** om 01.00 uur UTC. De lidstaten delen dit besluit mee overeenkomstig artikel 2.

Amendement

2. Niettegenstaande lid 1 kunnen de lidstaten ervoor opteren in **2020** een laatste maal over te schakelen op de wintertijd, namelijk op **25 oktober 2020** om 01.00 uur UTC. De lidstaten delen dit besluit mee overeenkomstig artikel 2.

Amendement 13
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 2 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Onverminderd artikel 1 stelt elke lidstaat die besluit de standaardtijd of -tijden op zijn grondgebied te wijzigen de Commissie daar uiterlijk **6** maanden voor het tijdstip waarop de wijziging ingaat van in kennis. Een lidstaat die een dergelijke kennisgeving heeft gedaan en deze niet uiterlijk **6** maanden vóór de datum van de geplande wijziging heeft ingetrokken, past de aangekondigde wijziging toe.

Amendement

1. Onverminderd artikel 1 stelt elke lidstaat die besluit de standaardtijd of -tijden op zijn grondgebied te wijzigen de Commissie daar uiterlijk **12** maanden voor het tijdstip waarop de wijziging ingaat van in kennis. Een lidstaat die een dergelijke kennisgeving heeft gedaan en deze niet uiterlijk **12** maanden vóór de datum van de geplande wijziging heeft ingetrokken, past de aangekondigde wijziging toe.

Amendement 14
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 2 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Binnen één maand na ontvangst van

Amendement

2. Binnen één maand na ontvangst van

de kennisgeving stelt de Commissie de andere lidstaten daarvan in kennis en maakt zij die informatie bekend in het Publicatieblad van de Europese Unie.

de kennisgeving stelt de Commissie de andere lidstaten **en het grote publiek** daarvan in kennis en maakt zij die informatie bekend in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Amendement 15
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 2 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. Om ervoor te zorgen dat de leden 1 en 2 van dit artikel op een gecoördineerde wijze worden toegepast, stelt de Raad een coördinatiemechanisme vast.

Amendement 16
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. De Commissie brengt uiterlijk op 31 december **2024** aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de tenuitvoerlegging van deze richtlijn.

1. De Commissie brengt uiterlijk op 31 december **2025** aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de tenuitvoerlegging van deze richtlijn.

Amendement 17
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. De lidstaten verstrekken de Commissie uiterlijk op 30 april **2024** de relevante informatie.

2. De lidstaten verstrekken de Commissie uiterlijk op 30 april **2025** de relevante informatie.

Amendement 18
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 4 – lid 1 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten stellen uiterlijk op 1 april **2019** de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast om aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mede.

Amendement 19
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 4 – lid 1 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Zij passen die bepalingen toe vanaf 1 april **2019**.

Amendement 20
Voorstel voor een richtlijn
Artikel 5 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Richtlijn 2000/84/EG wordt ingetrokken met ingang van 1 april **2019**.

Amendement

De lidstaten stellen uiterlijk op 1 april **2020** de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast om aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mede.

Amendement

Zij passen die bepalingen toe vanaf 1 april **2020**.

Amendement

Richtlijn 2000/84/EG wordt ingetrokken met ingang van 1 april **2020**.

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Einde van de omschakeling tussen winter- en zomertijd
Document- en procedurenummers	COM(2018)0639 – C8-0408/2018 – 2018/0332(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	TRAN 13.9.2018
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	ITRE 13.9.2018
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Sven Schulze 25.10.2018
Behandeling in de commissie	23.1.2019
Datum goedkeuring	19.2.2019
Uitslag eindstemming	+ : 48 - : 7 0 : 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Zigmantas Balčytis, Bendt Bendtsen, Xabier Benito Ziluaga, Cristian-Silviu Bușoi, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Angelo Ciocca, Jakop Dalunde, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Theresa Griffin, András Gyürk, Hans-Olaf Henkel, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Zdzisław Krasnodębski, Christelle Lechevalier, Janusz Lewandowski, Aleksejs Loskutovs, Edouard Martin, Tilly Metz, Angelika Mlinar, Csaba Molnár, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Carolina Punset, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Neoklis Sylikiotis, Evžen Tošenovský, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Lieve Wierinck, Hermann Winkler, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Pilar Ayuso, Michał Boni, Rosa D'Amato, Benedek Jávor, Olle Ludvigsson, Marian-Jean Marinescu, Clare Moody, Markus Pieper, Dominique Riquet, Davor Škrlec, Anneleen Van Bossuyt
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Eleonora Evi, Luigi Morgano

**HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE**

48	+
ALDE	Fredrick Federley, Angelika Mlinar, Morten Helveg Petersen, Carolina Punset, Lieve Wierinck
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Evžen Tošenovský, Anneleen Van Bossuyt
ENF	Christelle Lechevalier
PPE	Pilar Ayuso, Bendt Bendtsen, Michał Boni, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, András Gyürk, Seán Kelly, Janusz Lewandowski, Aleksejs Loskutovs, Marian-Jean Marinescu, Angelika Niebler, Markus Pieper, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Hermann Winkler, Anna Záborská
S&D	Zigmantas Balčytis, Adam Gierek, Theresa Griffin, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Olle Ludvigsson, Csaba Molnár, Clare Moody, Luigi Morgano, Dan Nica, Miroslav Poche, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer, Jakop Dalunde, Benedek Jávor, Tilly Metz, Davor Škrlec

7	-
ALDE	Dominique Riquet
ECR	Ashley Fox, Hans-Olaf Henkel
EFDD	Rosa D'Amato, Eleonora Evi
ENF	Angelo Ciocca
S&D	Edouard Martin

2	0
GUE/NGL	Xabier Benito Ziluaga, Neoklis Sylikiotis

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding